Dosarul nr. 3-4150/2024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 iulie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**
Grefieri **Svistal Lorena, Negru Elena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Firma de Producție și Comerț ”Interplast” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 19 septembrie 2024 Firma de Producție și Comerț ”Interplast” Societate cu Răspundere Limitată a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Biroul Vamal Centru, solicitând următoarele:

- Repunerea în termenul de înaintare a acțiunii de obligare.
- Obligarea Biroului Vamal Centru, de a emite un act administrativ individual privind stingerea, în conformitate cu prevederile art. 125 alin. (2) pct. 12) din Codul vamal, a datoriilor vamale la import și penalităților notificate la 27 aprilie 2018, urmare a pornirii procedurii de executare silită consecință a deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018.
- Obligarea Biroului Vamal Centru privind realizarea acțiunilor de retragere/anulare a operațiunilor și măsurilor instituite în cadrul procedurii de executare silită, consecință a deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, în perioada februarie - aprilie 2018, FPC ”Interplast” SRL a fost vizată de un audit post-vămuire efectuat de Biroul Vamal Centru pentru perioada anilor 2014 - 2017, care a identificat o diminuare a contribuțiilor privind Taxa pe Valoare Adăugată (TVA) la importul mărfurilor destinate producerii proprii. Astfel prin procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire nr. 02.08/01 din 12 martie 2018, s-a constatat că, în lipsa actului administrativ al Guvernului ce condiționa stabilirea tratamentului tarifar favorabil, a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 124 din 15 februarie 2013, în conformitate cu prevederile art. 127^{11} alin. (1) lit. b), c), art. 127^{13}, art. 181^{1},

art. 202^7 din Codul vamal, scutirea 209 la momentul acordării liberului de vamă nu era justificată. Astfel, prin decizia de regularizare indicată supra s-au recalculat obligații vamale în sumă de 3 638 725,07 lei, suplimentar, conform art. 228 din Codul fiscal, fiind calculată și majorarea de întârziere. Astfel, la 23 aprilie 2018 Biroul Vamal Centru a notificat debitorul FPC ”Interplast” SRL despre datoria vamală calculată prin decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, prin care s-au calculat datorii vamale spre încasare în sumă totală de 4 814 237,88 lei, inclusiv penalitate de întârziere. Notificarea indicată supra a fost recepționată de către debitor la 27 aprilie 2018, în acest sens fiind pertinente înscrisurile poștale ale operatorului poștal ”Poșta Moldovei” pe trimiterile operate de Biroul Vamal Centru. Ulterior, notificarea și actele vamale care au stat la baza calculării datoriei vamale la import calculate debitorului FPC ”Interplast” SRL, au fost contestate în ordinea contenciosului administrativ. Drept urmare a examinării acțiunii la 27 aprilie 2022 prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) nr. 3-1278/2019 a fost admisă contestația debitorului, fiind anulate datoriile vamale calculate prin decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, și actele premergătoare. La 29 noiembrie 2022 prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1271/2022 a fost admisă cererea de apel depusă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 aprilie 2022, cu casarea acesteia și s-a emis o decizie nouă, prin care acțiunea formulată de FPC ”Interplast” SRL, împotriva Biroului Vamal Centru privind contestarea actelor administrative defavorabile, a fost respinsă ca neîntemeiată, lăsând în vigoare datoriile vamale calculate debitorului FPC ”Interplast” SRL, prin decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018. În continuare fiind contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, ultima prin decizia sa nr. 3ra-382/23 din 29 mai 2024 a respins recursul declarat de debitorul datoriei vamale FPC ”Interplast” SRL, aceasta fiind definitivă și irevocabilă. Pe parcursul executării silite a datoriei vamale la import, în perioada de la 27 aprilie 2018 și până astăzi, din contul FPC ”Interplast” SRL ca și debitor al datoriei vamale au fost sustrase și transferate în contul trezorerial al bugetului de stat din conturile deținute de către debitor la BC ”Moldova Agroindbank” SA, suma de 194 009,14 lei. La 17 iulie 2024 FPC ”Interplast” SRL a înaintat în conformitate cu prevederile art. 208 din Codul administrativ, o cerere prealabilă în adresa Biroului Vamal Centru, care a fost recepționată în aceeași zi și înregistrată cu nr. 13681. Ulterior, la 19 august 2024, Biroul Vamal Centru a remis în adresa FPC ”Interplast” SRL răspunsul înregistrat de Serviciul Vamal cu nr. 28/24-10594 din 15 august 2024, care a fost recepționat de FPC ”Interplast” SRL la 20 august 2024, conform trimiterii poștale DS8011349685AS. Răspunsul emis de Biroul Vamal Centru în cadrul procedurii administrative nr. 13681 indicat supra, îl consideră ilegal, care contravine prevederilor Codului administrativ, fapt care subsecvent permite să înainteze o acțiune în sensul protejării dreptului constituțional de acces liber la justiție și un recurs efectiv, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 60 alin. (1) din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Potrivit prevederilor art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel

mult 15 zile. Totuși legiuitorul a stabilit că potrivit prevederilor art. 60 alin. (5) din Codul administrativ, în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile. Astfel coroborând prevederile art. 60 alin. (5) din Codul administrativ cu cele ale prevederilor art. 60 alin. (1) al aceluiași cod, termenul general pentru finalizarea procedurii administrative nu poate depăși 90 de zile. Or, în contradicție cu această din urmă normă imperativă, Biroul Vamal Centru a stabilit termenul general pentru finalizarea procedurii administrative în speța dată, de 120 zile. În afară de acesta reiterând prevederile art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, constată că termenul legal cu care poate fi prelungit termenul de examinare a procedurii administrative, este de 15 zile. Concomitent cu aceasta legiuitorul nu a stabilit de câte ori poate fi prelungit termenul, indicând doar termenul maxim general de examinare a procedurii. Or, Biroul Vamal Centru contrar prevederilor legale stabilite imperativ de art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, a stabilit o prelungire cu 90 de zile din momentul expirării termenului inițial de examinare, fapt ce contravine prevederilor legale. Biroul Vamal Centru a stabilit eronat, prin prelungire ilegală, termenul general de finalizare a procedurii administrative în speța dată ca fiind de 120 zile, adică termenul-limită în care urmează să emită o decizie și un răspuns este 14 noiembrie 2024. Implicit această dată este ilegal impusă de către autoritatea administrativă emitentă, contestatarului FPC ”Interplast” SRL ca fiind data de la care au căpătat dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu recurs asupra unui eventual răspuns și/sau act defavorabil. Această dată este mult peste termenul legal de finalizare a unei proceduri administrative, chiar și prelungite la termenul maxim prevăzut de Codul administrativ. Acest fapt încalcă dreptul constituțional și îngrădește accesul liber la justiție, garantat și de prevederile CEDO. Subsecvent celor expuse, constată că din momentul notificării debitorului, adică a FPC ”Interplast” SRL, despre datoria vamală, adică din 27 aprilie 2018, până la data înaintării cererii prealabile din 17 iulie 2024 s-au scurs 6 ani 2 luni și 10 zile, mult peste termenul de prescripție impus de legislația pertinentă, reiterează și susține cerința privind obligarea Biroului Vamal Centru, de a emite un act administrativ individual privind stingerea, în conformitate cu prevederile art. 125 alin. (2) pct. 12) din Codul vamal, a datoriilor vamale la import și penalităților, notificate la 27 aprilie 2018, urmare a pornirii procedurii de executare silită consecință a deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018. Concomitent reiterează și susține cerința privind obligarea Biroului Vamal Centru privind realizarea acțiunilor de retragere/anulare a operațiunilor și măsurilor instituite în cadrul procedurii de executare silită, consecință a deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018.

Biroul Vamal Centru și-a expus opinia scrisă pe marginea acțiunii de contencios administrativ prin **referința** anexată la materialele cauzei, solicitând respingerea acțiunii formulate de reclamant ca fiind neîntemeiată. *(f.d. 122-127)*

În suportul referinței s-a invocat că, în perioada 01 februarie 2018 – 22 martie 2018 la FPC ”Interplast” SRL, a fost efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire pentru verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil și respectării destinației finale pentru

perioada anilor 2014-2017. Potrivit mențiunilor actului de audit post-vămuire nr. 02.18/04 din 23 martie 2018 s-a constatat că FPC ”Interplast” SRL, în perioada supusă controlului, nu era inclusă în lista organizațiilor și întreprinderilor societăților orbilor, societăților surzilor și societăților invalizilor scutite de TVA la importul materiei prime, materialelor, articolelor de completare și accesoriilor necesare procesului propriu de producție, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1085 din 22 noiembrie 2010, condiție nerespectată, ce este expres prevăzută de art. 103 alin. (7) din Codul fiscal și Hotărârea Guvernului nr. 124 din 15 februarie 2013. Prin urmare, în perioada anilor 2014-2017, FPC ”Interplast” SRL eronat a aplicat la importul mărfurilor scutirea TVA conform prevederilor art. 103 alin. (7) din Codul fiscal și art. 4 alin. (18) lit. a), b) din Legea nr. 1417-XIII din 17 decembrie 1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal. Astfel, în urma iregularităților constatate, reieșind din prevederile art. 127 alin. (1) lit. b), c), art. 127^{13}, art. 181, art. 202^{7} alin. (1) din Codul vamal (vechi), pentru stabilirea nejustificată a tratamentului tarifar favorabil, de către organul vamal a fost întocmită decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 prin care a fost recalculată TVA în sumă de 3 638 725,07 lei. Suplimentar, conform art. 129^{2} alin. (2) din Codul vamal (vechi), art. 228 din Codul fiscal a fost calculată majorarea de întârziere (penalitatea) în cuantum de 1 175 512,81 lei. Cu decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, plătitorul vamal FPC ”Interplast” SRL, a luat cunoștință la data de 27 aprilie 2018, fapt confirmat prin aplicarea semnăturii pe avizul de recepție la scrisoarea de remitere nr. 3644 din 18 aprilie 2018. De menționat că, termenul de achitare benevolă de 10 zile a expirat, iar plătitorul vamal nu a întreprins nici o acțiune de achitare a datoriei vamale stabilite. Drept urmare, luând în considerare caracterul executoriu al deciziei de regularizare, Biroul Vamal Centru a recurs la executarea silită a acesteia prin aplicarea măsurilor în limitele competenței funcționale. În conformitate cu prevederile art. 130^{4} alin. (5) din Codul vamal (vechi), Biroul Vamal Centru a intentat procedura de executare silită a obligației vamale prin emiterea deciziei nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal FPC ”Interplast” SRL.

Totodată, la data de 20 iunie 2018 au fost emise dispozițiile nr. 31, nr. 32 privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare, care conform extrasului din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat erau deținute de către FPC ”Interplast” SRL. Dispozițiile citate au fost expediate spre executare BC ”FinComBank” SA prin scrisoarea nr. 5800 din 20 iunie 2018 și BC ”Moldova-Agroindbank” SA prin scrisoarea nr. 5799 din 20 iunie 2018. De asemenea, în scopul executării deciziei de regularizare au fost înaintate solicitări la data de 20 iunie 2018, către: Agenția Servicii Publice prin scrisoarea nr. 5797, Biroului Național de Statistică prin scrisoarea nr. 5798. La data de 20 iunie 2018 prin scrisoarea nr. 5801, Biroul Vamal Centru a informat debitorul FPC ”Interplast” SRL despre intentarea procedurii de executare silită a obligației vamale reieșind din faptul că până la acel moment termenul de achitare benevolă expirase nefiind satisfăcută creanța scadentă, concomitent, prin notificarea înaintată debitorul vamal a fost informat, că în cazul în care soldul disponibil de pe conturile bancare nu va fi suficient pentru stingerea integrală a obligației vamale, Biroul Vamal Centru în temeiul art. 18 din Legea insolvabilității, își rezervă dreptul intentării procesului de

insolvabilitate față de FPC ”Interplast” SRL, iar în temeiul art. 15 din Legea pre citată, va solicita atragerea fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului, la răspundere subsidiară solidară față de creditor în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorului. Notificarea nominalizată a fost recepționată la data de 25 iunie 2018, drept dovadă servește avizul de recepție ce este anexat la dosarul administrativ.

În continuare, Biroul Vamal Centru la 04 iulie 2018, prin ordinul incaso nr. 35 a încasat suma disponibilă pe conturile bancare deținute de debitorul vamal în cadrul BC ”Moldova-Agroindbank” SA, fiind astfel încasată parțial obligația vamală în sumă de 194 009,14 lei, drept dovadă servește extrasul din fișa personală a plătitorului vamal anexat la prezentul dosar. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018 la dosarul nr. 3-251/18, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii FPC ”Interplast” SRL, suspendată executarea deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 emisă de Biroul Vamal Centru, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Reieșind din caracterul executoriu a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018, Biroul Vamal Centru în conformitate cu prevederile capitolului II, pct. 3, subpunct 3.5 al Hotărârii Băncii Naționale a Moldovei nr. 375 din 15 decembrie 2015, cu privire la aprobarea Regulamentului privind suspendarea operațiunilor, sechestrarea și perceperea în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare, a solicitat sistarea executării dispozițiilor privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare nr. 31, nr. 32 din 20 iunie 2018 în privința plătitorului vamal FPC ”Interplast” SRL. Sistarea executării a fost solicitată prin scrisoarea nr. 6525 din 09 iulie 2018 adresată BC ”Moldova-Agroindbank” SA și prin scrisoarea nr. 6526 din 09 iulie 2018 adresată BC ”FinComBank” SA. Totodată, prin raportul intern nr. 2962 din 09 iulie 2018 a fost solicitată anularea/suspendarea dreptului plătitorului vamal FPC ”Interplast” SRL, de plasare a mărfurilor și/sau mijloacelor de transport în destinații vamale (debronarea contului plătitorului vamal).

În context, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, dos. nr. 3r-456/18, a fost respins recursul declarat de Biroul Vamal Centru și menținută încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018, prin care a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii. Decizia fiind irevocabilă de la emitere. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 aprilie 2022, dos. nr. 3-1278/2019 (12-3-45330-05072018), s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către FPC ”Interplast” SRL împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, terț BC ”Moldova-Agroindbank” SA privind anularea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire, anularea actului de audit post-vămuire, anularea deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, anularea deciziei nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, anularea ordinului incaso nr. 35 din 04 iulie 2018, întoarcerea executării silite. S-a anulat procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire, emis de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. S-a anulat actul de audit post-vămuire, emis de Biroul Vamal Centru,

Serviciul Vamal al Republicii Moldova. S-a anulat decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, emisă de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. S-a anulat decizia nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate. Fiind atacată în ordine de apel, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, dos. nr. 3a-1271/2022 (2-18168661-02-3a-28072022), s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 aprilie 2022 și s-a emis o decizie nouă, prin care acțiunea înaintată de FPC ”Interplast” SRL împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, terț BC ”Moldova-Agroindbank” SA privind contestarea actelor administrative defavorabile, s-a respins ca neîntemeiată. Decizia fiind executorie de la emitere, prin prisma art. 251 alin. (2) din Codul administrativ.

De menționat că, pe tot parcursul judecării cauzei în instanța de fond și instanța de apel, de către organul vamal nu au fost întreprinse acțiuni de executare a obligației vamale stabilite, ori, în baza încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018 la dosarul nr. 3-251/18, prin care a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii, organul vamal și-a retras toate măsurile de asigurare și de executare aplicate anterior. Fiind astfel nefondate alegațiile reclamantului privind dubla impunere. În continuare, luând în considerare caracterul executoriu al deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, precum și a modificărilor operate la ordinele Serviciului Vamal nr. 195 din 22 octombrie 2004 privind aprobarea formularului de ”Dispoziție privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale plătitorului”, nr. 30 din 28 ianuarie 2014 ”Cu privire la aprobarea formularelor de executare silită a obligației vamale și a contractului-tip privind modificarea termenului de stingere a obligației vamale prin amânarea sau eșalonarea plăților”, Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal în conformitate cu prevederile art. 130^4 alin. (5) din Codul vamal (vechi), a intentat procedura de executare silită a obligației vamale prin emiterea deciziei nr. 58 din 08 decembrie 2022 cu privire la declanșarea procedurii de executarea silită a obligației vamale a plătitorului vamal FPC ”Interplast” SRL.

Totodată, la data de 08 decembrie 2022 au fost emise dispozițiile nr. 40, nr. 41 privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare, care conform extrasului din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat sunt deținute de către FPC ”Interplast” SRL. Dispozițiile citate au fost expediate spre executare BC ”Moldova-Agroindbank” SA prin scrisoarea nr. 28/24-18992 din 09 decembrie 2022 și BC ”Moldindconbank” SA prin scrisoarea nr. 28/24-18991 din 09 decembrie 2022. De asemenea, în scopul executării deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 au fost înaintate solicitări la data de 09 decembrie 2022, către: Agenția Servicii Publice prin scrisoarea nr. 28/24-18981, Biroului Național de Statistică prin scrisoarea nr. 28/24-18989. La data de 09 decembrie 2022 prin scrisoarea nr. 28/24-19000, Biroul Vamal Centru a informat debitorul FPC ”Interplast” SRL despre intentarea procedurii de executare silită a obligației vamale, concomitent, prin notificarea înaintată debitorul vamal a fost informat, că în cazul în care soldul disponibil de pe conturile bancare nu va fi suficient pentru stingerea integrală a obligației vamale, Biroul Vamal Centru în temeiul art. 18 din Legea

insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, își rezervă dreptul intentării procesului de insolvabilitate față de FPC ”Interplast” SRL, iar în temeiul art. 15 din Legea pre citată, va solicita atragerea fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului, la răspundere subsidiară solidară față de creditor în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorului.

Notificarea nominalizată a fost recepționată la data de 15 decembrie 2022 drept dovadă servește avizul de recepție ce este anexat la dosar. La 08 februarie 2023 prin ordinul incaso nr. 2 a fost încasată suma disponibilă pe conturile bancare deținute de debitorul vamal în cadrul BC ”Moldova-Agroindbank” SA, fiind astfel încasată parțial obligația vamală în sumă de 15 401,40 lei. Reieșind din cele relatate, decizia nr. 58 din 08 decembrie 2022 cu privire la declanșarea procedurii de executarea silită a obligației vamale a plătitorului vamal FPC ”Interplast” SRL, este unicul titlu executoriu în baza căruia se desfășoară încasarea silită a obligației vamale scadente, care urmează a fi executată până la onorarea deplină a creanței față de bugetul public național. Nefiind de acord cu decizia nr. 58 din 08 decembrie 2022 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal; dispoziției nr. 40 din 08 decembrie 2022 privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare; dispoziției nr. 41 din 08 decembrie 2022 privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare, FPC ”Interplast” SRL a depus cererea prealabilă înregistrată la Serviciul Vamal cu nr. 38295 din 26 decembrie 2022. Prin răspunsul Serviciului Vamal nr. 28/11-837 din 17 ianuarie 2023 a fost respinsă cererea prealabilă a FPC ”Interplast” SRL, fiind susținut caracterul legal și întemeiat al actelor contestate de FPC ”Interplast” SRL. Contrar alegațiilor expuse în acțiunile promovate de FPC ”Interplast” SRL, insistă asupra caracterului fondat, temeinic de fapt și de drept al acțiunilor desfășurate de organul vamal în cadrul procedurii administrative în care este vizată FPC ”Interplast” SRL, nefiind incidentă situația lezării vreunui drept sau libertate a persoanei juridice numite, în sensul instituit de art. 17 din Codul administrativ. Nu în ultimul rând, obiecțiile lansate de reclamant au la bază interpretarea eronată a cadrului legal în vigoare, nepătrunderea în esența actului administrativ întocmit de autoritatea publică pârâtă, și deopotrivă încercarea de a se eschiva de la executarea obligației vamale ce a fost reținută în sarcina sa prin actele administrative contestate. De drept, acțiunile și actele adoptate de organul vamal au fost dictate de cadrul legal național, aplicabil speței, și anume: în conformitate cu art. 251 alin. (2) din Codul administrativ, deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. În context, nu pot fi reținute obiecțiile reclamantului și consideră că acestea în mod vădit deviază de la obiectul și esența litigiului, ori, recursul împotriva deciziei instanței de apel nu suspendă executarea acesteia. Mai mult, în decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, dos. nr. 3a-1271/2022 (2-18168661-02-3a-28072022) este stipulat expres că, decizia este executorie de la emitere însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție. În continuare, executarea silită a obligației vamale este reglementată de Secțiunea a 21 a Codului vamal, iar potrivit art. 130^1, executarea silită a obligației vamale se declanșează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: existența obligației vamale ajunsă la scadență, în baza unui act cu valoare executorie, inclusiv al instanței

de judecată; neexpirarea termenelor de prescripție stabilite în prezentul cod; plătitorului vamal nu i-a fost intentată o procedură de insolvabilitate prin care să i se aplice suspendarea executării datoriilor debitoare, conform legislației. Modalitățile de executare silită a obligației vamale sunt stipulate în art. 130^2 din Codul vamal (vechi), executarea silită a obligației vamale se efectuează prin: încasare a mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare ale plătitorului vamal, cu excepția celor de pe conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social); ridicare de la plătitorul vamal a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină; urmărire a bunurilor plătitorului vamal, cu excepția celor menționate la lit. a) și b); urmărire a datoriilor debitoare ale plătitorului vamal prin modalitățile prevăzute la lit. a) și b). Urmărirea bunurilor se face prin aplicarea de interdicții și/sau prin sechestrare. În cazul în care, după ce s-au aplicat modalitățile de executare silită, obligația vamală a plătitorului vamal nu a fost stinsă în totalitate, iar aplicarea ulterioară a executării silite este imposibilă, organul vamal are dreptul să inițieze aplicarea modalităților de depășire a insolvabilității în conformitate cu legislația.

Pe de altă parte, obiecțiile reclamantului se rezumă în esență la emiterea unei noi decizii de declanșare precum și unor noi dispoziții de suspendare. În combaterea raționamentului în cauză, reiterează că necesitatea emiterii unor noi acte administrative rezidă inclusiv de modificările operate la ordinele Serviciului Vamal nr. 195 din 22 octombrie 2004, nr. 30 din 28 ianuarie 2014, precum și închiderea convențională a conturilor bancare ale debitorului reclamant în instituțiile financiare, precum și deschiderea a unor noi conturi bancare, drept dovadă servește extrasul din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal. Obligația a devenit certă și exigibilă, după decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, care devenit executorie, totuși debitorul nu achitat benevol restanțele existente, precum și nu a întreprins măsuri de executare a obligației față de Serviciul Vamal. La caz, nici organul vamal nu a renunțat la executarea obligației.

În partea ce ține de stingerea obligației, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 s-a confirmat legalitatea deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 și a deciziei nr. 26 din 20.06.2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-382/23 din 29 mai 2024, care a respins recursul declarat de FPC ”Interplast” SRL și a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, adoptată, în cauza de contencios administrativ depusă de FPC ”Interplast” SRL împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, terț BC ”Moldova Agroindbank” SA privind contestarea actelor administrative defavorabile.

Cu referire la prescripție, stingerea prin prescripție a datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităților), a amenzilor și a contravalorii mărfurilor în urma survenirii termenului de prescripție se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Biroului Vamal, aprobate de către conducătorul Biroului Vamal. Or, în perioada 05 iulie 2018 (data emiterii încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) prin care s-a suspendat executarea deciziei de regularizare nr. 366 din 06 iunie 2018 emisă de Biroul Vamal Centru) și până la 29 noiembrie 2022 (data emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău conform căreia s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 aprilie 2022, prin care s-au anulat procesul-verbal de examinare preliminară a

rezultatelor auditului post-vămuire nr. 02.08/01 din 12 martie 2018, actul de control de audit post-vămuire 02.18/06 din 23 martie 2018, decizia de regularizare nr. 366 din 06 iunie 2018 și decizia nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită) a fost suspendată curgerea termenului de prescripție.

Respectiv, curgerea termenului de prescripție continuă de la data încetării împrejurărilor care servesc drept temei pentru suspendarea cursului prescripției, iar termenul scurs în perioada în care cursul prescripției este suspendat nu se include în termenul de prescripție. În încheiere, menționează că evidența obligației vamale se asigură prin înscrierea în fișa personală de evidență a plătitorului vamal a datelor privind apariția, modificarea și stingerea acesteia, modul de asigurare a evidenței obligațiilor vamale se efectuează în condițiile Codului vamal. În acest sens, prin extrasul anexat la prezentul dosar se certifică existența unei obligații vamale unice stabilite în baza decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, inclusiv achitarea parțială a acesteia. Important de menționat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 27 martie 2025 la dos. nr. 2i-708/24, s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul Biroul Vamal Centru din cadrul Serviciului Vamal și s-a constatat insolvabilitatea debitorului FPC ”Interplast” SRL s-a intentat procesul de insolvabilitate față de FPC ”Interplast” SRL, cu sediul în *****, numărul de identificare de stat și codul fiscal *****. S-a ridicat dreptul lui Bologan Sergiu de la gestionarea FPC ”Interplast” SRL. S-a desemnat în calitate de administrator al insolvabilității al FPC ”Interplast” SRL, administratorul autorizat Verdeș Alexandru, deținătorul autorizației nr. 88 din 14 ianuarie 2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM. Interesul legitim al Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal, rezidă în satisfacerea drepturilor sale de creanță, aceste creanțe fiind argumentate, or, izvorăsc dintr-un document executoriu, ajuns la scadență. În baza celor expuse și luând în considerație, că Serviciul Vamal este organ de drept al securității economice în sarcina căruia intră apărarea intereselor de stat, a pieței interne, acesta exercită controlul legalității importurilor/exporturilor în cadrul tranzacțiilor economice externe în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, luptă împotriva încălcărilor vamale și asigură disciplina vamală.

Prin **cererea de concretizare** depusă de reprezentantul FPC ”Interplast” SRL, avocatul Balmuș Igor s-a solicitat suplimentar: recunoașterea dreptului lezat la petiționare și anularea/retragerea răspunsului la petiția/cererea prealabilă a FPC ”Interplast” SRL.

În ședința de judecată, reprezentanții FPC ”Interplast” SRL, în persoana administratorului Bologan Sergiu *(încheierea judecătorească nr. 2i-708/24 din 05 mai 2025)* și avocatului Balmuș Igor *(mandatul avocațial seria MA nr. 1447590 din 06 noiembrie 2024)*, au pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentantul Biroului Vamal Centru, Moraru Victor nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce

guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, întemeiată și urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările reclamantului se circumscriu acțiunii în obligare (art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ și art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ) care sunt susceptibile examinării de către instanțele de contencios administrativ. Or, partea reclamantă pretinde obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual privind stingerea prin prescripție a datoriilor vamale și penalităților.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul de proprietate.

4. Procedura prealabilă/prejudiciară a fost respectată, iar ca reacție a fost emis răspunsul/refuzul Biroului Vamal Centru nr. 28/24-17722 din 31 decembrie 2024. Răspunsul dat nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac. În acord cu art. 208 alin. (3) din Codul administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

5. Corelând data înaintării cererii prealabile, comunicării deciziei pe marginea cererii prealabile, cu momentul înaintării acțiunii în judecată, se atestă încadrarea în interiorul termenului legal de valorificare a acțiunii. În acest sens, decade necesitatea expunerii pe marginea repunerii în termen a acțiunii. A se avea în vedere că, în conformitate cu art. 165 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Dacă autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului. Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei. Conform art. 209 din Codul

administrativ, dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (*Albină vs. România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către

parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un ”tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanţă, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de ”Cele mai bune practici” privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13), a stabilit că, ”Judecătorii joacă rolul unui “terţ imparţial” în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar

urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Instanța reține că, în perioada 01 februarie 2018 – 22 martie 2018 la FPC ”Interplast” SRL, a fost efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire pentru verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil și respectării destinației finale pentru perioada anilor 2014-2017.

Astfel, în urma iregularităților constatate, reieșind din prevederile art. 127 alin. (1) lit. b), c), art. 127^{13}, art. 181, art. 202^{7} alin. (1) din Codul vamal (nr. 1149), pentru stabilirea nejustificată a tratamentului tarifar favorabil, de către organul vamal a fost întocmită decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 prin care a fost recalculată TVA în sumă de 3 638 725,07 lei, suplimentar, conform art. 129^{2} alin. (2) din Codul vamal (nr. 1149), art. 228 din Codul fiscal a fost calculată majorarea de întârziere (penalitatea) în cuantum de 1 175 512,81 lei. *(fila dosarului administrativ 75)*

Decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 a fost notificată FPC ”Interplast” SRL la data de 27 aprilie 2018. *(filele dosarului administrativ 231-232)*

Luând în considerare caracterul executoriu al deciziei de regularizare, Biroul Vamal Centru a purces la executarea silită a acesteia prin aplicarea măsurilor în limitele competenței funcționale. În conformitate cu prevederile art. 130^{4} alin. (5) din Codul vamal (nr. 1149), Biroul Vamal Centru a intentat procedura de executare silită a obligației vamale prin emiterea deciziei nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal FPC ”Interplast” SRL. *(fila dosarului administrativ 76)*

Totodată, la data de 20 iunie 2018 au fost emise dispozițiile nr. 31, nr. 32 privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare, care conform extrasului din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat erau deținute de către FPC ”Interplast” SRL. Dispozițiile citate au fost expediate spre executare BC ”FinComBank” SA prin scrisoarea nr. 5800 din 20 iunie 2018 și BC ”Moldova-Agroindbank” SA prin scrisoarea nr. 5799 din 20 iunie 2018. De asemenea, în scopul executării deciziei de regularizare au fost înaintate solicitări la data de 20 iunie 2018, către: Agenția Servicii Publice prin scrisoarea nr. 5797, Biroul Național de Statistică prin scrisoarea nr. 5798. *(filele dosarului administrativ 77-79)*

Biroul Vamal Centru la 04 iulie 2018, prin ordinul incaso nr. 35 a încasat suma disponibilă pe conturile bancare deținute de debitorul vamal în cadrul BC ”Moldova-Agroindbank” SA, fiind astfel încasată parțial obligația vamală în sumă de 194 009,14 lei. *(fila dosarului administrativ 79-80)*

FPC ”Interplast” SRL a contestat în instanța de judecată actele emise de Biroul Vamal Centru, în particular decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018. Adițional s-a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018, s-a admis cererea de asigurare a acțiunii formulată de FPC ”Interplast” SRL și s-a suspendat executarea deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 emisă de Biroul Vamal Centru, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. *(filele dosarului administrativ 82-84)*

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, s-a respins recursul declarat de Biroul Vamal Centru și s-a menținut încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018, prin care a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii. Decizia fiind irevocabilă de la emitere. *(filele dosarului administrativ 85-88)*

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 aprilie 2022, s-a admis parțial acțiunea înaintată de FPC ”Interplast” SRL împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, terț BC ”Moldova-Agroindbank” SA privind anularea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire, anularea actului de audit post-vămuire, anularea deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, anularea deciziei nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, anularea ordinului incaso nr. 35 din 04 iulie 2018, întoarcerea executării silite. S-a anulat procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire, emis de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. S-a anulat actul de audit post-vămuire, emis de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. S-a anulat decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, emisă de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. S-a anulat decizia nr. 26 din 20 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal al Republicii Moldova. În rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate. *(filele dosarului administrativ 171-190)*

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 aprilie 2022 și s-a emis o decizie nouă, prin care acțiunea înaintată de FPC ”Interplast” SRL împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal și Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, terț BC ”Moldova-Agroindbank” SA privind contestarea actelor administrative defavorabile, s-a respins ca neîntemeiată. *(filele dosarului administrativ 23-33)*

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 mai 2024, s-a respins recursul declarat de FPC ”Interplast” SRL și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022. *(filele dosarului administrativ 146-156)*

La data de 17 iulie 2024 FPC ”Interplast” SRL a înregistrat la Biroul Vamal Centru cererea cu nr. 13681 în temeiul căreia a solicitat stingerea datoriilor vamale la import și penalităților notificate la 27 aprilie 2018, urmare a pornirii procedurii de executare silită, consecință a deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018. *(fila dosarului administrativ 1-2)*

Prin răspunsul Biroului Vamal Centru nr. 28/24-17722 din 31 decembrie 2024 s-a comunicat că, în rezultatul convocării la 05 septembrie 2024 a Comisiei privind stingerea datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităților), a amenzilor și a contravalorii mărfurilor al căror termen de prescripție a expirat și prin scădere, s-a solicitat asistența Serviciului Vamal pe marginea dosarului FPC ”Interplast” SRL, în vederea expunerii vis-a-vis de aplicarea normei în partea ce ține de termenul de prescripție de 6 ani, prevăzut de art. 125 alin. (2) pct. 12 din Codul vamal nr. 95/2021. Urmare a recepționării raportului parvenit cu nr. 12836 din 30 decembrie 2024: ”pe perioada suspendării actului administrativ de către instanța de judecată curgerea termenului de prescripție de 6 ani nu are loc, pârâtul (Serviciul Vamal) fiind în imposibilitate de punere în executare a actului administrativ contestat ca efect al emiterii încheierii de suspendare”. *(fila dosarului administrativ 281)*

În continuare, instanța va scoate în evidență cadrul normativ pertinent pentru justa soluționare a cauzei, precum și va exercita o incursiune în materia prescripției și caracterelor actelor administrative.

Având în vedere faptul că, situația faptică a derulat sub imperiul Codurilor vamale nr. 1149 din 20 iulie 2000 și nr. 95 din 24 august 2021, dar și actelor normative aferente acestora, instanța va reliefa prevederile relevante.

Cadrul normativ existent la momentul notificării datoriilor vamale și penalităților.

În conformitate cu **art. 128 alin. (1) lit. d) și art. 128[3] din Codul vamal (nr. 1149 din 20 iulie 2000)**, obligaţia vamală se stinge prin: expirarea termenului de prescripţie de 6 ani. Stingerea obligaţiei vamale al cărei termen de prescripţie este expirat se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului cod prin emiterea deciziei privind stingerea obligaţiei vamale prin prescripţie în modul stabilit de Guvern. Reflectarea informaţiei privind data stingerii obligaţiei vamale prin prescripţie se face cu data la care s-a aprobat decizia privind stingerea obligaţiei vamale prin prescripţie.

În corespundere cu **pct. 2-3, 10 din Regulamentul privind stingerea obligației vamale și/sau a sumelor plătite în plus al căror termen de prescripție a expirat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 28 decembrie 2012**, obligaţia vamală poate fi stinsă prin executare silită de către organul vamal, în conformitate cu Titlul V al Codului fiscal, sau de către instanţa judecătorească în cazurile stabilite la art. 265 alin. (1) din Codul fiscal. Termenul de prescripţie se suspendă în cazurile specificate la art. 265 alin. (2) din Codul fiscal.

Stingerea obligaţiei vamale în urma expirării termenului de prescripţie se face de către Serviciul Vamal în temeiul unei decizii întocmite de către subdiviziunea responsabilă din cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal şi/sau de către subdiviziunea responsabilă din cadrul Biroului Vamal, aprobate de către directorul general al Serviciului Vamal şi/sau de către conducătorul Biroului Vamal, după caz.

La rândul său, **art. 265 din Codul fiscal** prevede că, dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art. 264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care

acţiunile Serviciului Fiscal de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale.

Termenul de prescripţie se suspendă în cazul în care: a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privaţiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privaţiunii de libertate; b) contribuabilul persoană fizică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui; c) persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui; d) a fost acordată o amânare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amânării sau eşalonării stingerii; e) instanţa judecătorească a hotărât perceperea impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la caducitatea hotărârii judecătoreşti; f) contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate; g) obligaţiile fiscale sunt luate la evidenţă specială conform art. 206 alin. (1); h) există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.

Termenul de prescripţie îşi reia cursul din ziua încetării circumstanţei care a servit drept temei pentru suspendarea lui. Termenul de prescripţie se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil. După întreruperea termenului de prescripţie începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea termenului de prescripţie nu se include în noul termen de prescripţie.

Cadrul normativ existent la momentul depunerii cererii privind stingerea obligațiilor vamale prin prescripție.

În conformitate cu **art. 125 alin. (2) pct. 12 din Codul vamal (nr. 95 din 24 august 2021)**, datoria vamală la import sau la export se stinge în următoarele cazuri: termenul de 6 ani calculat din data notificării datoriei vamale a expirat.

Pct. 208, pct. 209 subpct. 2), pct. 209[1], pct. 210 din Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023 cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021 statuează că,

Curgerea termenului de prescripţie începe la data notificării datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităţilor), a amenzilor şi a contravalorii mărfurilor.

Termenul de prescripţie se suspendă în baza următoarelor acte, ce servesc drept temei pentru suspendare: decizia/încheierea emitentului privind suspendarea efectelor actului administrativ. Curgerea termenului de prescripţie prevăzut la pct. 209 continuă de la data încetării împrejurărilor care servesc drept temei pentru suspendarea cursului prescripţiei, iar termenul scurs în perioada în care cursul prescripţiei este suspendat nu se include în termenul de prescripţie.

Conform art. 125 alin. (2) pct. 12) din Cod, în temeiul informaţiei din Sistemul Informaţional al Serviciului Vamal şi documentelor confirmative, stingerea prin prescripţie a datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităţilor), a amenzilor şi a contravalorii

mărfurilor în urma survenirii termenului de prescripţie se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Biroului Vamal, aprobate de către conducătorul Biroului Vamal, conform anexei nr. 18.

Instanța relevă că, stingerea prin prescripție nu operează automat – este necesară o decizie administrativă a autorității vamale, emisă într-o formă și procedură reglementată de Guvern. Această decizie are scopul de a formaliza faptul că statul nu mai poate pretinde achitarea obligației respective. Pentru ca această stingere să fie opozabilă și clară, autoritatea vamală trebuie să emită o decizie de constatare a stingerii prin prescripție.

Obiectul de dispută în prezenta speță îl constituie impactul măsurilor de protecție provizorie asupra curgerii termenului de prescripție pentru încasarea silită a obligațiilor vamale.

Deosebirile dintre *suspendarea actului administrativ, suspendarea efectelor actului administrativ și suspendarea executării actului administrativ* sunt importante, mai ales în contextul dreptului administrativ și contenciosului administrativ. Deși acești termeni sunt uneori folosiți interschimbabil în practică, din punct de vedere juridic ei pot avea nuanțe distincte, în funcție de legislația națională.

Suspendarea actului administrativ (în sens larg). Aceasta presupune oprirea temporară a valabilității sau aplicabilității actului administrativ. Actul nu mai produce niciun efect pe durata suspendării. Cu titlu exemplificativ: Dacă se suspendă o decizie de eliberare din funcție, actul în sine este ”înghețat” și nu mai produce consecințe juridice. În doctrină și jurisprudență, de obicei, ”suspendarea actului” este echivalentă cu ”suspendarea efectelor actului”.

Suspendarea efectelor actului administrativ. Aceasta înseamnă că se suspendă doar efectele produse de act, adică acțiunile sau consecințele juridice pe care actul le determină. Practic, suspendarea efectelor presupune că actul rămâne existent, dar nu mai produce consecințe temporar. Cu titlu exemplificativ: Un ordin de sancționare disciplinară poate rămâne ”în vigoare” formal, dar să nu producă efecte (până la soluționarea litigiului).

Suspendarea executării actului administrativ. Aceasta presupune oprirea temporară a procedurii de punere în aplicare a actului administrativ, adică a măsurilor materiale sau actelor subsecvente de executare. Vizează în special actele cu caracter executoriu, cum ar fi executarea silită, evacuarea, demolarea etc. Actul rămâne în vigoare și produce efecte juridice, dar nu mai poate fi executat forțat. Cu titlu exemplificativ: Suspendarea executării unui titlu de creanță vamală înseamnă că suma nu mai poate fi încasată silit.

În sinteză, în cazul suspendării actului, acesta devine inactiv; în cazul suspendării efectelor actului, acesta rămâne în vigoare, dar fără efect; în cazul suspendării executării actului, acesta produce efecte, dar nu poate fi pus în executare silită.

În continuare se va reliefa că, termenul de prescripție este o garanție împotriva unei obligații perpetue, iar modul în care suspendările influențează acest termen este esențial.

Grosso modo, termenul de prescripție este o perioadă de timp prevăzută de lege, la expirarea căreia dreptul material de a acționa sau de a cere executarea unei obligații se stinge (sau nu mai poate fi valorificat pe cale legală, de exemplu prin acțiune în instanță ori executare silită).

Termenul de prescripție este un instrument juridic care consolidează securitatea raporturilor juridice, limitând în timp dreptul de a acționa sau executa o creanță; oferă certitudine juridică părților că, după o perioadă clar definită, raportul juridic nu mai poate fi contestat sau executat.

În dreptul civil. Prescripția stinge dreptul material la acțiune (nu dreptul subiectiv), adică după un anumit timp, creditorul nu mai poate cere în justiție executarea obligației, chiar dacă datoria există.

În dreptul fiscal și vamal. Prescripția afectează dreptul organului fiscal/de control de a stabili obligații, executa sume datorate, aplica sancțiuni.

În dreptul penal. Prescripția înlătură răspunderea penală dacă fapta nu a fost cercetată sau sancționată într-un anumit termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că stabilirea unui termen de prescripție nu este, în sine, contrară Convenției, dar acest termen trebuie să fie clar, previzibil și rezonabil; nu trebuie să limiteze dreptul de acces la o instanță într-un mod excesiv sau arbitrar. *(Stubbings vs Regatul Unit)*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat cazurile în care autoritățile au modificat termenul de prescripție în mod retroactiv, afectând drepturi deja dobândite; sau au extins artificial termenul, fără justificare legitimă. *(Maggio vs Italia)*

Securitatea raporturilor juridice și termenul de prescripție sunt două concepte esențiale care se susțin reciproc în sistemul de drept – iar în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) această legătură este constant reafirmată, în special în contextul art. 6 §1 (dreptul la un proces echitabil) și art. 1 din Protocolul nr. 1 (dreptul la respectarea bunurilor).

Prescripția este o expresie a securității juridice, ea asigură încrederea în stabilitatea raporturilor juridice; protecția împotriva reluării abuzive a litigiilor după mult timp; o delimitare clară între drepturi ”vii” și drepturi stinse.

Principiul securității raporturilor juridice este reglementat *inter alia* la art. 30 din Codul administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Principiul securității raporturilor juridice este un principiu fundamental care presupune că relațiile juridice trebuie să fie previzibile, stabile și definitive; soluțiile judiciare și actele administrative nu pot fi modificate sau atacate la nesfârșit; persoanele trebuie să știe, într-un termen rezonabil, dacă au sau nu un drept, o obligație, sau o cale de atac.

Termenul de prescripție în materie vamală este perioada în care autoritatea vamală are dreptul să stabilească obligația vamală, să o comunice debitorului și să o încaseze legal, inclusiv prin executare silită. Termenul de prescripție pentru perceperea datoriei vamale continuă să curgă dacă este suspendată doar executarea actului vamal, dar se suspendă (sau nu începe să curgă) dacă sunt suspendate efectele actului vamal – pentru că în acest caz, obligația însăși nu produce efecte.

Stingerea obligației vamale prin prescripție înseamnă că, după expirarea unui anumit termen legal, organul vamal pierde dreptul de a încasa (inclusiv prin executare silită) sumele datorate cu titlu de taxe vamale, TVA la import, accize, alte plăți vamale accesorii (dobânzi, penalități). Stingerea prin prescripție nu este automată, ci necesită o decizie expresă a autorității; reprezintă o garanție legală pentru contribuabil împotriva urmăririi infinite; presupune un control procedural și temporal clar din partea organului vamal.

Instanța observă că cadrul normativ relevant raportului juridic litigios este clar, previzibil și accesibil. Din optica jurisprudenţei Curții Europene a Drepturilor Omului, legea trebuie sa fie accesibilă persoanei în cauză şi să fie previzibilă sub aspectul consecinţelor sale *(Amann vs Elveţia)*. În sensul Convenţiei, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiţii suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare; să fie enunţată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să îşi conformeze conduita cunoscând consecinţele juridice ale faptelor sale. Această ultimă condiţie nu este îndeplinită, spre exemplu, atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condiţiile în care autorităţile statale pot să ia o anumită măsură, precum şi mijloacele de verificare a îndeplinirii condiţiilor. În lipsa unor garanţii procedurale, simpla existenţă fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenţiei. Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate şi claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale şi să prevadă, în mod rezonabil, în funcţie de circumstanţele cauzei, consecinţele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conţine o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situaţia dată, persoana poate pretinde că nu-şi cunoaşte drepturile şi obligaţiile.

Instanța remarcă faptul că, notificarea FPC ”Interplast” SRL despre datoria vamală și plata aferentă (penalități) ce rezidă din decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, a avut loc la 27 aprilie 2018, respectiv termenul de prescripție de 6 ani s-a scurs la 27 aprilie 2024, la momentul depunerii cererii nr. 13681 din 17 iulie 2024, prescripția a devenit scadentă. Legislatorul operează cu textul imperativ ”obligația vamală se stinge prin expirarea termenului de prescripție de 6 ani” și nu lasă loc de discreție autorității publice pârâte în contextul dat. Mai mult, organul vamal nu a obiectat asupra insuficienței actelor prezentate de FPC ”Interplast” SRL, linia de argumentare având ca axă – momentul scurgerii termenului de prescripție.

Regulamentul privind stingerea obligației vamale și/sau a sumelor plătite în plus al căror termen de prescripție a expirat conține norme de trimitere exclusiv la reglementările art. 265 din Codul fiscal. Norma de trimitere este acea normă juridică care indică, în mod expres sau implicit, că aplicarea sa depinde de o altă normă, către care face trimitere. Normele de trimitere pot fi în cadrul aceluiași act legislativ/normativ sau către alt act legislativ/normativ.

În lumina articolului precitat, termenul de prescripţie nu se suspendă în cazul în care a fost dispusă suspendarea executării deciziei de regularizare. Or, cazurile de suspendare prevăzute limitativ, expres și exhaustiv, sunt următoarele:

-contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privaţiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privaţiunii de libertate;

-contribuabilul persoană fizică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

-persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

-a fost acordată o amânare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amânării sau eşalonării stingerii;

-instanţa judecătorească a hotărât perceperea impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la caducitatea hotărârii judecătoreşti;

-contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate;

-obligaţiile fiscale sunt luate la evidenţă specială conform art. 206 alin. (1);

-există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.

Totodată, legislatorul a stipulat franc – datoria fiscală (vamală) poate fi stinsă prin executare silită numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal de Stat (Serviciului Vamal) au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale (vamale).

Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023 a intrat în vigoare la 01 ianuarie 2024 (publicat în Monitorul Oficial nr. 93-96), iar actele judecătorești cu privire la suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, au fost emise anterior adoptării actului normativ nominalizat. Ba mai mult decât atât, în concordanță cu art. 56 alin. (2) din Legea privind actele normative, legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal, legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și legile ce țin de politica bugetar-fiscală și vamală, precum și legile care stabilesc obligații, cerințe sau interdicții pentru desfășurarea activității de întreprinzător intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Conform principiului acțiunii legii în timp actele legislative/normative produc efecte pentru viitor și nu retroactiv.

Chiar și din optica Hotărârii Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, curgerea termenului de prescripție nu este afectată prin suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 deoarece termenul de prescripţie se suspendă în baza următoarelor acte, ce servesc drept temei pentru suspendare: decizia/încheierea emitentului privind **suspendarea efectelor actului administrativ**.

După cum s-a argumentat în debutul hotărârii judecătorești, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, s-a dispus suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018 emisă de Biroul Vamal Centru, nicidecum suspendarea efectelor actului vizat. Legea vamală este o lege de strictă interpretare, ceea ce înseamnă că dispozițiile sale trebuie interpretate și aplicate exact așa cum sunt formulate, fără extindere prin analogie sau interpretări largi în defavoarea contribuabilului. Codul vamal poate împrumuta reguli de conduită din alte

acte legislative doar dacă admite expres acest lucru. La acest capitol, art. 1 alin. (6) din Codul vamal prescrie că, apărarea drepturilor şi intereselor debitorilor se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislaţiei vamale se vor interpreta în favoarea persoanei. Iar art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că, nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare.

În contrast, art. 95 alin. (11) din Codul electoral prevede că, depunerea contestaţiilor nu suspendă executarea actelor emise de organele electorale sau de alte autorităţi competente, dacă actele administrative în domeniul electoral nu prevăd altfel ori autoritatea sau, după caz, instanţa de judecată nu a dispus suspendarea executării actelor contestate în condiţiile Codului administrativ. De asemenea, art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal, executarea silită a obligaţiei fiscale se consideră imposibilă dacă există act judecătoresc ce suspendă executarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislaţiei sau de executare silită – pe perioada valabilităţii actului de suspendare. Art. 79 alin. (1) din Codul de executare, instanţa de judecată care a eliberat documentul executoriu poate suspenda executarea acestuia.

Astfel, distincția dintre suspendarea executării actului și suspendarea actului sau efectelor acestuia este evidentă, iar legislatorul operează în conținutul actelor legislative adoptate, cu noțiuni a cărora încărcătură semantică nu este echipolentă ca sens. Cu alte cuvinte, legiuitorul utilizează în textele legislative cu sintagme având semnificații clare și concrete, respectiv este aplicabil adagiul latin: *Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus* = Unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem. Interpretarea extensivă defavorabilă este inadmisibilă.

Pe aceeași undă de idei, în concordanță cu **art. 127 din Codul vamal (nr. 95 din 24 august 2021)**, termenul de prescripţie pentru executarea silită a datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităţilor), a amenzilor şi a contravalorii mărfurilor este de 6 ani de la data notificării. Executarea silită a datoriei vamale se declanşează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii: a) există o datorie vamală ajunsă la scadenţă, în baza unui act cu valoare executorie, inclusiv al instanţei de judecată; b) debitorului nu i-a fost intentată o procedură de insolvabilitate prin care să i se aplice suspendarea executării datoriilor debitoare; c) nu au expirat termenele de prescripţie stabilite în prezentul cod. Conform **art. 130^{1} și art. 130^{12} din Codul vamal**, executarea silită a obligaţiei vamale se declanşează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii: a) existenţa obligaţiei vamale ajunsă la scadenţă, în baza unui act cu valoare executorie, inclusiv al instanţei de judecată; b) neexpirarea termenelor de prescripţie stabilite în prezentul cod; c) plătitorului vamal nu i-a fost intentată o procedură de insolvabilitate prin care să i se aplice suspendarea executării datoriilor debitoare, conform legislaţiei. Executarea silită a obligaţiei vamale se consideră imposibilă dacă: a) persoana lichidată nu are succesor şi nu posedă bunuri pasibile urmăririi; b) persoana se află în proces de lichidare (dizolvare) sau în procedură de insolvabilitate; c) persoana fizică care nu este subiect al activităţii de întreprinzător nu posedă bunuri care ar putea fi sechestrate conform prezentei secţiuni; d) persoana fizică care nu este subiect al activităţii de întreprinzător şi-a părăsit domiciliul, nu poate fi găsită şi nu are bunuri care ar putea fi sechestrate conform prezentei secţiuni; e) persoana

fizică a decedat şi nu există alte persoane obligate prin lege să-i stingă obligaţia vamală. Suma obligaţiei vamale a cărei executare silită este imposibilă, precum şi suma obligaţiilor vamale stinse prin renunţarea la încasare, în cazul când se constată că este nedatorată, sunt luate la o evidenţă separată, în modul stabilit de Ministerul Finanţelor, până la expirarea termenului de prescripţie. În corespundere cu **art. 138 din Codul vamal**, executarea silită a datoriei vamale se consideră imposibilă dacă: f) există act judecătoresc ce suspendă executarea deciziei Serviciului Vamal asupra cazului de executare silită – pe perioada valabilităţii actului de suspendare; g) există actul respectiv al instanţei de judecată sau al executorului judecătoresc potrivit căruia perceperea datoriei vamale este imposibilă.

Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iulie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, a suspendat executarea deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, până la emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, respectiv se va reaminti că Codul vamal nr. 95 a intrat în vigoare la 01 ianuarie 2024. Tocmai prin intermediul Codului vamal nr. 95 au fost stabilite expres consecințele actului judecătoresc de suspendare a executării actului vamal *(însă doar care vizează cazul de executare silită, la caz, însă este vorba de decizie de regularizare)* și repercusiunile asupra termenului de prescripție, care nu sunt incidente cazului dedus judecății. În lumina principiului neretroactivității legii, Codul vamal nr. 95 și Hotărârea Guvernului de punere în aplicare a acestuia, nu au impact asupra situațiilor juridice derulate sub imperiul Codului vamal nr. 1149, în vigoare la acel moment.

Or, notificarea datoriilor vamale la import și penalităților, aferente deciziei de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, a avut loc la 27 aprilie 2018, cererea cu privire la stingerea prin prescripție a sumelor nominalizate a fost depusă la 17 iulie 2024, în momentul când se scursese cu certitudine și indubitabil termenul de prescripție de 6 ani pentru revendicarea obligațiilor vamale, totodată în acest interval de timp, sub imperiul cadrului normativ în vigoare, nu a persistat nici un element susceptibil să conducă la întreruperea sau suspendarea termenului de prescripție.

Inactivitatea autorităților într-un termen legal duce la stingerea dreptului de a executa o obligație și că termenele de prescripție garantează securitatea raporturilor juridice și protejează împotriva incertitudinii juridice. Extinderea retroactivă sau artificială a termenului de prescripție în favoarea statului este neconformă cu art. 6 §1 și art. 1 Protocolul 1. Organul vamal nu poate justifica continuarea încasării datoriei vamale după expirarea termenului de prescripție doar prin faptul că a fost suspendată executarea actului. Dacă efectele actului nu au fost suspendate, prescripția a curs nestingherit, iar la expirarea ei, dreptul de a încasa datoria s-a stins, autoritatea vamală nu este învestită cu alte opțiuni decât emiterea deciziei de stingere a obligației vamale prin prescripție. Reclamantul are o speranță legitimă că datoria vamală a fost prescrisă, iar statul a afectat dreptul patrimonial în mod nejustificat. Statul nu poate să ”reactiveze” obligații prescrise. O speranță legitimă că un drept este definitiv închis este protejată de art. 1 Protocolul 1.

Răspunsul Biroului Vamal Centru nr. 28/24-17722 din 31 decembrie 2024 nu rezistă criticii, fiind steril în substanță și neconvingător deoarece nu răspunde ferm la dezideratele formulate de FPC ”Interplast” SRL, dimpotrivă pasează responsabilitatea pe un răspuns al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova din 20 decembrie 2024, *primo*, autoritatea nu poate ține locul argumentelor, *secundo*, baza argumentativă din răspunsul contestat cedează sub presiunea raționamentelor instanței regăsite supra, *tertio*, nu pot fi considerată scuză plauzibilă inacțiunea autorității publice în a acționa prompt și cu celeritate, cel târziu în interiorul termenului de prescripție stabilit de lege.

Efectivitatea controlului jurisdicțional impune ca, în cadrul controlului legalității motivelor pe care se întemeiază un act administrativ individual defavorabil, instanța trebuie să se asigure că acesta se bazează pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune, verificarea faptelor invocate în expunerea de motive a actului, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea deciziei în cauză – sunt întemeiate.

În contextul certitudinii juridice, orice persoană căreia nu i-au fost satisfăcute cerințele legale de către o autoritate publică trebuie să cunoască într-o formă explicită motivele care au stat la baza unei asemenea hotărâri. *A priori* enunțarea abstractă și evazivă a normei legale fără a o proiecta situației faptice nu îndeplinește dezideratele abordate mai sus. Motivarea actelor administrative nu constituie o simplă formalitate lipsită de importanță ci constituie nucleul voinței autorității publice materializate în actul administrativ emis. Din motivare se desprind raționamentele autorității publice, temeiurile de fapt și de drept care au condus la reținerea acestora pentru fundamentarea concluziei, de asemenea, se degajă maniera de exercitare a dreptului discreționar, analiza proporționalității ingerinței în drepturile destinatarilor actului administrativ, precum și multe alte aspecte cruciale inerente procedurii administrative în ansamblu.

În concluzie, elementele evidențiate supra trebuiau luate în considerare în mod obligatoriu de către Biroul Vamal Centru la soluționarea cererii de stingere prin prescripție a obligațiilor vamale, acestea fiind susceptibile să aducă lumină în circumstanțele cruciale ale cazului și doar examinarea repetată a cererii reclamantului de către autoritatea publică pârâtă ar fi aptă să furnizeze o concluzie elocventă pe substanța alegațiilor reclamantului în vederea emiterii deciziei de stingere prin prescripție a datoriilor vamale ce derivă din decizia de regularizare nr. 344 din 06 aprilie 2018, subsecvent anularea operațiunilor și măsurilor instituite în cadrul procedurii de executare silită. Partea reclamantă are dreptul legitim la decizia solicitată prin acțiunea de contencios administrativ dedusă judecății însă instanța este în imposibilitate să eludeze procedura și rigorile normative evidențiate. Altfel spus, procesul abordat în prezenta cauză presupune parcurgerea succesivă și consecutivă a unor etape tehnico-administrative și îndeplinirea unor operațiuni administrative exclusiv de către autoritatea publică pârâtă *(instituirea Comisiei, examinarea documentelor, asigurarea perfectării deciziei etc)*, pe care instanța de judecată nu le poate substitui sau omite.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea deferită judecății.

Se anulează răspunsul/refuzul Biroului Vamal Centru nr. 28/24-17722 din 31 decembrie 2024.

Se obligă Biroul Vamal Centru să reexamineze cererea formulată de Firma de Producție și Comerț ”Interplast” Societate cu Răspundere Limitată, înregistrată cu nr. 13681 din 17 iulie 2024, ținând cont de raționamentele reflectate în partea motivată a hotărârii judecătorești.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**